

احکام شرعی و حقوقی اهدای گامت (تخمک و اسپرم)
و جنین و مادر جانشین
در فرآیند تکنیک‌های کمک باروری در ایران

مؤلفان:

دکتر الهام حسینی

دکترای تخصصی بیولوژی تولید مثل، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان

دکتر غلامرضا مبینی

دکترای تخصصی پزشکی مولکولی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

مریم عبداللهی

کارشناس ارشد حقوق عمومی، کارشناس حقوقی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

دکتر پان ت آ رمضان‌نژاد

متخصص پزشکی قانونی و مسمومیت، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

حجت الاسلام مجید علیزاده

مشاور فقهی و شرعی کلینیک فوق تخصصی ناباروری حضرت زهرا (س) شهرکرد و روحانی
بالینی مستقر در بیمارستان هاجر شهرکرد

تهران - ۱۳۹۷

سرشناسه	حسینی، الهام، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	احکام شرعی و حقوقی اهدای گامت (تخمک و اسپرم) و جنین و مادر جانشین در فرآیند تکنیک‌های کمک باروری در ایران / مؤلفان: دکتر الهام حسینی، دکتر غلامرضا مبینی، مریم عبدالهی، دکتر پان ت آ رمضان‌نژاد و حجت الاسلام مجید علیزاده.
مشخصات نشر	تهران: سامان دانش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۹۶ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۱۳۳-۲۲-۷
وضعیت فهرست نویسی	فیا
شناسه افزوده	مبینی، غلامرضا، ۱۳۵۲ -
شناسه افزوده	عبدالهی، مریم، ۱۳۶۵ -
شناسه افزوده	رمضان‌نژاد، پان ت آ، ۱۳۵۱ -
شناسه افزوده	علیزاده، مجید، ۱۳۵۷ -
موضوع	تلقیح مصنوعی انسان (فقه)
موضوع	تلقیح مصنوعی انسان -- قوانین و مقررات
موضوع	انسان -- تولید مثل -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
رده بندی کنگره	۱۳۹۷ الف ۶ ح ۸ / ۶ / ۱۹۸ BP
رده بندی دیویی	۲۹۷/۳۷۹
شماره کتابشناسی ملی	۵۶۰۶۷۱۰

www.ketab.ir

مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

احکام شرعی و حقوقی اهدای گامت (تخمک و اسپرم) و جنین و مادر جانشین در
فرآیند تکنیک‌های کمک باروری در ایران
■ مؤلفان: دکتر الهام حسینی، دکتر غلامرضا مبینی، مریم عبدالهی، دکتر پان ت آ رمضان‌نژاد و
حجت الاسلام مجید علیزاده.

□ طراح جلد: آتلیه نشر

□ صفحه‌آرا: هاجر حسن‌زاده

□ لیتوگرافی: سروش

□ چاپ: نقشینه

□ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۳۳-۲۲-۷

□ چاپ نخست: ۱۳۹۷

□ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

□ حق چاپ محفوظ است.

■ تهران: ضلع شمالی پل سیدخندان، نبش خیابان شریعتی، ساختمان ۱۰۰۰، واحد ۶

□ عنوان

□ صفحه

فصل اول: علل ناباروری و ارزیابی‌های تشخیصی اولیه در زنان نابارور.....	۹
چگونه یک زوج متوجه ناباروری خود می‌شوند؟.....	۱۱
شرح حال و معاینه بالینی.....	۱۲
راهکارهای درمانی جهت زوج‌های نابارور.....	۱۶
درمان‌های پزشکی و انتخاب شیوه درمانی مناسب.....	۱۷
رژیم‌های دارویی مورد استفاده در تحریک تخمک‌گذاری.....	۱۷
روشهای کمک باروری.....	۱۹
الف) تزریق درون رحمی اسپرم.....	۱۹
ب) لقاح آزمایشگاهی.....	۲۰

فصل دوم: استفاده از شخص سوم (ثالث) در درمان زوج نابارور به کمک تکنیک‌های

- ۲۳ کمک باروری
- ۲۷ تخمک‌اهدایی
- ۲۸ اسپرم‌اهدایی
- ۲۹ اهدای جنین
- ۳۰ رحم جایگزین
- ۳۱ اهداء جنین و گامت میان خویشاوندان

فصل سوم: احکام شرعی و فقهی اهدای گامت (تخمک و اسپرم)، جنین و مادر

- ۳۳ جانشین در فرآیند تکنیک‌های کمک باروری در ادیان مختلف و ایران
- ۳۷ نظر ادیان مختلف در ارتباط با جنبه‌های مختلف تکنیک‌های کمک باروری
- ۴۰ نظر فقهای اسلامی در ارتباط با جنبه‌های مختلف تکنیک‌های کمک باروری
- ۴۸ نظر مراجع عظام در خصوص درمان زوجین نابارور با روش تلقیح مصنوعی
- ۴۸ آیت‌الله فاضل لنکرانی
- ۴۸ آیت‌الله مکارم شیرازی
- ۴۸ آیت‌الله صانعی
- ۴۹ آیت‌الله سیستانی
- ۴۹ حضرت امام خمینی (ره)
- ۴۹ مقام معظم رهبری
- ۴۹ آیت‌الله زنجانی
- ۵۰ آیت‌الله صافی گلپایگانی
- ۵۰ عناوین سؤال از مراجع عظام در خصوص ناباروری زوج و زوجه و درمان با روش جنین‌اهدایی
- ۵۰ پاسخها
- ۵۴ سؤال از مراجع عظام در خصوص ناباروری زوج و درمان با روش اسپرم‌اهدایی
- ۶۰ سؤال از مراجع عظام در خصوص ناباروری زوج و درمان با روش تخمک‌اهدایی

- سوالات ۶۰
- پاسخها ۶۰
- سؤال از مراجع عظام در خصوص درمان ناباروری با استفاده از رحم جایگزین ۶۲
- پاسخها ۶۳
- سوالات کلی از مراجع ۶۵
- پاسخها ۶۶

فصل چهارم: استفتائات مقام معظم رهبری (آیت‌الله خامنه‌ای) در خصوص استفاده از

- روش‌های مختلف تلقیح مصنوعی ۶۹
- اجزیه الاستفتائات ۷۱
- حکم تلقیح مصنوعی ۷۱
- تلقیح مصنوعی با استفاده از تخمک اهدائی ۷۲
- تلقیح با استفاده از اسپرم اهدائی ۷۲
- آیا تلقیح نطفه مردی اجنبی به همسر مردی که بچه‌دار نمی‌شود، از طریق قراردادن نطفه در رحم او جایز است؟ ۷۲
- لقاح مصنوعی از دو زن و یک شوهر ۷۳
- لقاح مصنوعی بعد از فوت مرد ۷۳
- بانک اسپرم ۷۴
- تخمک‌های باقی مانده در آزمایشگاه ۷۵
- روش‌های برداشت تخمک از زن ۷۵
- استفاده از تخمک زن بیگانه با وجود تخمک ضعیف زوجه برای باروری ۷۵
- استفاده از اسپرم مرد بیگانه برای لقاح در آزمایشگاه ۷۶
- تلقیح مستقیم ۷۶
- محرمیت نوزادان از یک تلقیح مصنوعی، در رحم زن ۷۶